

OBSAH

1. DLOUHODOBÝ NEHMOTNÝ A HMOTNÝ MAJETEK	11
1.1 HMOTNÝ MAJETEK V ÚČETNICTVÍ A U DANÍ Z PŘÍJMŮ	11
1.1.1 Hmotný majetek	11
1.1.2 Dlouhodobý hmotný majetek (DHM)	12
1.1.2.1 Vymezení	12
1.1.2.2 Schéma účtování DHM	13
1.1.2.3 Vykazování v účetní závěrce	13
1.1.2.4 Postup u základu daně z příjmů	13
1.1.3 Drobný dlouhodobý hmotný majetek (DDHM)	13
1.1.3.1 Vymezení	13
1.1.3.2 Odkoupení SHMV po skončení finančního leasingu	14
1.1.3.3 Odpisování DDHM	14
1.1.3.4 Schéma účtování DDHM	15
1.1.3.5 Vykazování v účetní závěrce	15
1.1.3.6 Postup u základu daně z příjmů	15
1.1.4 Drobný hmotný majetek (DrHM)	16
1.1.4.1 Vymezení	16
1.1.4.2 Schéma účtování DrHM	17
1.1.4.3 DrHM a časové rozlišení nákladů	18
1.1.4.4 Vykazování v účetní závěrce	19
1.1.4.5 Postup u základu daně z příjmů	20
1.1.5 Hmotné movité věci s dobou použitelnosti jeden rok a kratší bez ohledu na výši ocenění	20
1.1.6 Samostatné hmotné movité věci – předměty z drahých kovů	20
1.1.7 Shrnutí	20
1.2 ODLIŠNOSTI V OCENĚNÍ HMOTNÉHO MAJETKU V ÚČETNICTVÍ A U DANÍ Z PŘÍJMŮ	21
1.2.1 Shodný přístup v účetnictví a v ZDP	21
1.2.2 Vklad majetku do obchodní korporace	21
1.2.3 Právní nástupce	23
1.2.4 Odkoupení předmětu po skončení nájmu nebo finančního leasingu	23
1.2.5 Odstupné za uvolnění bytu v souvislosti s technickým zhodnocením stavby	25
1.2.6 Technické zhodnocení staveb	26
1.2.7 Komponentní odpisování dlouhodobého hmotného majetku	26
1.3 POŘÍZENÍ A PRODEJ NEMOVITÉ VĚCI Z ÚČETNÍHO A DAŇOVÉHO POHLEDU	29
1.3.1 Co je nemovitá věc	29
1.3.2 Nemovitá věc z účetního pohledu	30
1.3.3 Nemovitá věc z pohledu daňových zákonů	30
1.3.4 Ocenění nemovité věci	30
1.3.5 Účtování o prodeji nemovité věci	33
1.3.6 Daň z příjmů	33
1.3.7 Daň z přidané hodnoty	36
1.3.8 Daň z nabytí nemovitých věcí	41
1.3.9 Daň z nemovitých věcí	41
1.3.10 Schematické zobrazení prodeje nemovité věci v účetnictví a daních	42

1.4	POMĚRNÝ KOEFICIENT U DPH PŘI POŘIZOVÁNÍ HMO TNÉHO MAJETKU	43
1.5	PRODEJ AUTOMOBILU A DPH	50
1.5.1	Prodej osobního automobilu pořízeného před 1. 4. 2009	50
1.5.2	Prodej automobilu, u něhož byl uplatněn odpočet DPH v poměrné výši	56
1.6	NÁKUP OJETÉHO AUTOMOBILU A JEHO NÁSLEDNÝ PRODEJ	57
1.6.1	Výkup ojetého vozidla autobazarem od plátce DPH a jeho následný prodej	58
1.6.2	Výkup ojetého vozidla od neplátce DPH a jeho následný prodej v režimu ZDPH § 90	59
1.6.3	Zprostředkování prodeje ojetého vozidla autobazarem	60
1.7	POUŽÍVÁNÍ AUTOMOBILU, U NĚHOŽ BYL UPLATNĚN NÁROK NA ODPOČET DPH V POMĚRNÉ VÝŠI	61
1.7.1	Automobily pořízené do 31. 3. 2009	62
1.7.2	Automobily pořízené v období 1. 4. 2009 – 31. 3. 2011	62
1.7.3	Postup u automobilů pořízených po 31. 3. 2011	62
1.8	POUŽÍVÁNÍ AUTOMOBILU ZAMĚSTNANCI A DANĚ Z PŘÍJMŮ	63
1.8.1	Příjem zaměstnance	63
1.8.2	Náklady zaměstnavatele	64
1.9	TECHNICKÉ ZHODNOCENÍ NEHMOTNÉHO A HMO TNÉHO MAJETKU PODLE ZDP	65
1.10	TECHNICKÉ ZHODNOCENÍ DLOUHODOBÉHO NEHMOTNÉHO A HMO TNÉHO MAJETKU PODLE PVZÚ	72
1.11	TECHNICKÉ ZHODNOCENÍ DROBNÉHO DLOUHODOBÉHO NEHMOTNÉHO A HMO TNÉHO MAJETKU	76
1.12	TECHNICKÉ ZHODNOCENÍ DROBNÉHO NEHMOTNÉHO A HMO TNÉHO MAJETKU	77
1.13	POSOUZENÍ VÝDAJŮ, ZDA SE JEDNÁ O TECHNICKÉ ZHODNOCENÍ PODLE ZDP	77
2.	FINANČNÍ LEASING	81
2.1	FINANČNÍ LEASING Z POHLEDU ÚČETNICTVÍ A DANÍ Z PŘÍJMŮ	81
2.1.1	Dokumentace aneb potřebné podklady pro posouzení daňových a účetních aspektů	81
2.1.1.1	Leasingová smlouva a všeobecné smluvní podmínky	81
2.1.1.2	Splátkový kalendář	82
2.1.1.3	Protokol o předání předmětu finančního leasingu	82
2.1.1.4	Další doklady	82
2.1.2	Daňové aspekty finančního leasingu	83
2.1.2.1	Vymezení finančního leasingu	83
2.1.2.2	Úplata u finančního leasingu hmotného majetku, který lze podle ZDP odpisovat	84
2.1.2.3	Doba finančního leasingu	85
2.1.2.4	Co vše zahrnuje úplata u finančního leasingu	86
2.1.2.5	Kupní cena předmětu finančního leasingu	87
2.1.2.6	Zahrnutí odkoupeného předmětu do obchodního majetku	87
2.1.2.7	Finanční leasing v daňové evidenci	88
2.1.3	Účetní aspekty finančního leasingu	89
2.1.3.1	Podrozvahový účet – leasovaný majetek	89
2.1.3.2	Podrozvahový účet u uživatele – závazek z finančního leasingu	90
2.1.3.3	Postup v účetnictví	92
2.1.3.4	Údaje uváděné v příloze v účetní závěrce po dobu trvání leasingové smlouvy	94
2.1.3.5	Postup v účetnictví při řádném ukončení leasingové smlouvy – odkoupení předmětu finančního leasingu	94
2.1.4	Předčasné ukončení finančního leasingu	98
2.1.4.1	Způsoby předčasného ukončení finančního leasingu	99

2.1.4.2	Předčasné ukončení finančního leasingu bez odkoupení předmětu uživatelem	99
2.1.4.3	Předčasné ukončení finančního leasingu s odkoupením předmětu uživatelem	102
2.1.5	Postoupení finančního leasingu	106
2.1.6	Finanční leasing a srážková daň	111
2.2	FINANČNÍ LEASING A DPH	111
2.2.1	Definice finančního leasingu v ZDPH	111
2.2.2	Finanční leasing v tuzemsku	112
2.2.2.1	Místo plnění	112
2.2.2.2	Datum uskutečnění plnění	114
2.2.2.3	Daňový doklad	115
2.2.2.4	Základ daně	115
2.2.2.5	Sazby daně	116
2.2.2.6	Nárok na odpočet daně	116
2.2.2.7	Předčasné ukončení finančního leasingu	117
2.2.2.8	Postoupení finančního leasingu	118
2.2.3	Specifika finančního leasingu ze zahraničí do tuzemska	118
2.2.3.1	Finanční leasing z jiného členského státu do tuzemska	118
2.2.3.2	Finanční leasing z třetí země do tuzemska	119
2.2.4	Specifika finančního leasingu z tuzemska do zahraničí	120
3.	OPERACE S POHLEDÁVKAMI	121
3.1	OPRAVNÉ POLOŽKY K POHLEDÁVKÁM PODLE ZOR § 8a	121
3.2	OPRAVNÉ POLOŽKY K POHLEDÁVKÁM PODLE ZOR § 8c	126
3.3	OPRAVNÉ POLOŽKY K POHLEDÁVKÁM V CIZÍ MĚNĚ	129
3.3.1	Základní pravidla pro OP k pohledávkám v cizí měně	129
3.3.2	OP k pohledávkám v cizí měně a závěrový přepočet	129
3.4	OP K POHLEDÁVKÁM V CIZÍ MĚNĚ A ODPIS POHLEDÁVKY	136
3.5	OP K POHLEDÁVKÁM V CIZÍ MĚNĚ A POSTOUPENÍ POHLEDÁVKY	138
3.6	ODPIS POHLEDÁVKY	141
3.7	ODPIS POHLEDÁVEK – PODROZVAHOVÝ ÚČET	143
3.8	ODPIS POHLEDÁVKY S VYTVOŘENOU OP A NÁSLEDNÉ DÍLČÍ INKASO	144
3.9	DÍLČÍ INKASO POHLEDÁVKY S VYTVOŘENOU ZÁKONNOU A OSTATNÍ OP	147
3.10	POSTOUPENÍ POHLEDÁVKY	148
3.11	INKASO NEBO DÍLČÍ INKASO POHLEDÁVKY POŘÍZENÉ POSTOUPENÍM	150
3.12	INVENTARIZACE OPRAVNÝCH POLOŽEK K POHLEDÁVKÁM	151
3.13	OPRAVA VÝŠE DANĚ Z PŘIDANÉ HODNOTY U POHLEDÁVEK ZA DLUŽNÍKY V INSOLVENČNÍM ŘÍZENÍ	154
4.	NÁKLADY DAŇOVÉ – NEDAŇOVÉ	158
4.1	ŠKODY V ÚČETNICTVÍ A DANI Z PŘÍJMŮ	158
4.1.1	Co je to škoda z pohledu ZDP?	158
4.1.2	Škoda z pohledu účetnictví	159
4.1.3	Účtování škody v účetnictví podnikatelů	159
4.1.4	Škoda a základ daně z příjmů	160
4.1.5	Co není v účetnictví a v daních považováno za škodu?	161
4.1.6	Uplatňování škod a jejich náhrad z časového hlediska	167
4.1.7	Škody a jejich náhrady a DPH	168
4.2	REKLAMNÍ PŘEDMĚTY – DÁRKY	168

4.3	NEUHRAZENÉ SMLUVNÍ POKUTY A ÚROKY Z PRODLENÍ	172
4.4	NEUHRAZENÉ ZDRAVOTNÍ A SOCIÁLNÍ POJIŠTĚNÍ	174
4.4.1	Postup v účetním (zdaňovacím) období, kdy nebylo pojistné uhrazeno	175
4.4.2	Postup v účetním (zdaňovacím) období, kdy bylo pojistné uhrazeno	178
4.4.3	Evidence nezaplaceného – doplaceného pojistného	179
4.5	ÚČTOVÁNÍ ODMĚN A PRÉMII VYPLÁCENÝCH NÁSLEDUJÍCÍ ÚČETNÍ OBDOBÍ	180
4.6	NÁPOJE SPOTŘEBOVANÉ NA PRACOVÍŠTI	184
4.6.1	Ochranné nápoje	184
4.6.2	Pitná voda	185
4.6.3	Nealkoholické nápoje	187
4.7	ÚROKY Z ÚVĚŘŮ A ZÁPŮJČEK	188
4.7.1	Smlouva o úvěru	188
4.7.2	Smlouva o zápůjčce	189
4.7.3	Účetní a daňové posouzení úroků	189
4.7.4	Test nízké kapitalizace	191
4.7.5	Test na tržní výši úroků	194
4.7.6	Test na úhradu úroků	194
4.7.7	Další souvislosti s úroky	195
4.8	DANĚ A POPLATKY JAKO NÁKLAD	196
4.8.1	Daň silniční	197
4.8.2	Daň z nemovitých věcí	200
4.8.3	Daň z nabytí nemovitých věcí	203
4.8.4	Daně z příjmů	205
4.8.5	Daň z přidané hodnoty	207
4.9	PAUŠÁLNÍ VÝDAJ NA DOPRAVU V ÚČETNICTVÍ A DANÍCH	209
4.9.1	Výše paušálu na dopravu a podmínky jeho uplatnění	209
4.9.2	Uplatnění paušálu a krácení daňových nákladů (výdajů)	211
4.9.3	Postup při krácení nákladů v účetnictví	212
4.9.4	Postup v daňovém přiznání k dani z příjmů právnických osob	213
4.9.5	Postup v daňovém přiznání k dani z příjmů fyzických osob	214
4.9.6	Evidence (kniha) jízdy – ano či ne?	215
4.9.7	Přenechání vozidla k používání jiné osobě	215
4.9.8	Možnosti použití paušálního výdaje na dopravu	216
5. OPERACE S CIZÍ MĚNOU		217
5.1	KURZY PRO PŘEPOČET CIZÍ MĚNY POUŽÍVANÉ V ÚČETNICTVÍ	217
5.1.1	Denní kurz	217
5.1.2	Pevný kurz	218
5.1.3	Přepoččet „exotické“ měny kurzem zveřejněným ČNB	219
5.1.4	Kurz, za jaký byla cizí měna nakoupena nebo prodána	220
5.1.5	Přepočtové kurzy k okamžiku uzavírání účetních knih (ke dni zpracování účetní závěrky)	222
5.2	PŘEPOČET CIZÍ MĚNY A CESTOVNÍ NÁHRADY	222
5.2.1	Kurzy při účtování cestovních náhrad	222
5.2.2	Kurzy pro výpočet cestovních náhrad	224
5.2.3	Kurzy u cestovních náhrad – shrnutí	226
5.3	DPH A CIZÍ MĚNA U TUZEMSKÝCH PLNĚNÍ	227
5.3.1	Přepoččet cizí měny podle ZDPH	227
5.3.2	Přepoččet cizí měny u dodavatele – plátce, který uskutečnil zdanitelné plnění	227

5.3.3	Přepoččet cizí měny u odběratele – plátce, pro kterého se uskutečňuje zdanitelné plnění	230
5.3.4	DPH a cizí měna u tuzemských plnění – závěr	233
5.4	DPH A CIZÍ MĚNA U TUZEMSKÝCH PLNĚNÍ – PŘENESENÍ DAŇOVÉ POVINNOSTI NA PŘÍJEMCE PODLE ZDPH § 92a	234
5.5	PŘEPOČET CIZÍ MĚNY PŘI DODÁVKÁCH V RÁMCI EU A TŘETÍCH ZEMÍ	239
5.6	PŘEPOČET CIZÍ MĚNY PŘI ZVLÁŠTNÍM REŽIMU JEDNOHO SPRÁVNÍHO MÍSTA (tzv. MINI ONE STOP SHOP)	241
5.6.1	Registrace	241
5.6.2	Daňové příznání a placení daně	241
5.6.3	Postup v účetnictví	242
5.7	KURZOVÉ ROZDÍLY A ZÁKLAD DANĚ Z PŘÍJMŮ	244
5.7.1	Předpisy upravující problematiku kurzových rozdílů v souvislosti se základem daně z příjmů	244
5.7.2	Kurzové rozdíly související s nedaňovým výnosem	245
5.8	KURZOVÉ ROZDÍLY SOUVISEJÍCÍ S „DOČASNĚ“ NEDAŇOVÝM NÁKLADEM	246
5.9	KURZOVÉ ROZDÍLY SOUVISEJÍCÍ S „DOČASNĚ“ NEDAŇOVÝM VÝNOSEM	248
5.10	KURZOVÉ ROZDÍLY SOUVISEJÍCÍ S „DODANĚNÝMI“ DLUHY	250
6.	OPERACE VE VLASTNÍM KAPITÁLU	252
6.1	POLOŽKY VYKAZOVANÉ V RÁMCI JINÉHO VÝSLEDKU HOSPODAŘENÍ MINULÝCH LET	252
6.2	ROZDÍLY ZE ZMĚN ÚČETNÍCH METOD	253
6.3	ČÁST ODLOŽENÉ DANĚ PŘI PRVNÍM ÚČTOVÁNÍ O ODLOŽENÉ DANI, KTERÁ SE VZTAHUJE K PŘEDCHOZÍM ÚČETNÍM OBDOBÍM	255
6.4	OPRAVY VÝZNAMNÝCH CHYB NÁKLADŮ A VÝNOSŮ MINULÝCH ÚČETNÍCH OBDOBÍ	257
6.5	ROZDĚLENÍ ZISKU A JINÝCH VLASTNÍCH ZDROJŮ MEZI AKCIONÁŘE V AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI A MEZI SPOLEČNÍKY VE SPOLEČNOSTI S RUČENÍM OMEZENÝM	259
6.6	ZÁLOHY NA PODÍLY NA ZISKU	262
7.	OBCHODNÍ MAJETEK Z POHLEDU ZDP	266
7.1	DEFINICE OBCHODNÍHO MAJETKU	266
7.2	ZAŘAZENÍ DO OBCHODNÍHO MAJETKU	268
7.3	VYŘAZENÍ Z OBCHODNÍHO MAJETKU	268
7.4	PLNĚNÍ Z POJIŠTĚNÍ MAJETKU	269
7.5	PODNIKÁNÍ MANŽELŮ	270
7.6	SAMOSTATNÁ ČINNOST VE SPOLEČNOSTI	270
7.7	ÚROKY ZE ZÁPŮJČKY	271
7.8	VÝDAJE NA UDRŽOVÁNÍ A OPRAVY	271
7.9	FINANČNÍ LEASING HMOTNÉHO MAJETKU	271
7.10	PRODEJ MAJETKU	272
8.	ZJIŠŤOVÁNÍ ÚDAJŮ Z ÚČETNICTVÍ JINÉHO DAŇOVÉHO SUBJEKTU	274
8.1	VYDANÁ ZÁLOHA V DAŇOVÉ EVIDENCI A ZÁKLAD DANĚ Z PŘÍJMŮ	274
8.2	ZDANĚNÍ PŘÍJMŮ ZAMĚSTNANCŮ	275
8.3	PRODEJ MAJETKU	276
8.4	ÚČETNÍ ODPISY	276
8.5	ODPIS POHLEDÁVKY	277
8.6	ÚROKY	278
8.7	FINANČNÍ LEASING A NÁJEM	278

8.8	ODPISY	279
8.9	ZMĚNA OSOBY POPLATNÍKA SILNIČNÍ DANĚ	281
9.	SPOJENÉ OSOBY	283
9.1	SPOJENÉ OSOBY U DANÍ Z PŘÍJMŮ	283
9.2	SPOJENÉ OSOBY U DPH	292
9.3	SROVNÁNÍ VYMEZENÍ SPOJENÝCH OSOB Z POHLEDU ZDP A ZDPH	293
10.	ZAMĚSTNANECKÉ BENEFITY ANEB PLNĚNÍ ZAMĚSTNAVATELE PRO ZAMĚSTNANCE	295
10.1	ZAMĚSTNANEC A ZAMĚSTNAVATEL	295
10.2	NÁKLADY ZAMĚSTNAVATELE	297
10.3	PŘÍJEM ZAMĚSTNANCE	297
10.4	POVINNÁ PLNĚNÍ PRO ZAMĚSTNANCE	299
10.5	NEPOVINNÁ PLNĚNÍ PRO ZAMĚSTNANCE – BENEFITY	301
10.6	BEZPLATNÉ POSKYTNUTÍ MOTOROVÉHO VOZIDLA I PRO SOUKROMÉ POTŘEBY ZAMĚSTNANCE	301
10.7	PŘÍSPĚVKY NA STRAVOVÁNÍ ZAMĚSTNANCŮ	301
10.8	POSKYTOVÁNÍ NÁPOJŮ PRO ZAMĚSTNANCE NA PRACOVÍŠTI	302
10.9	PLATBA ZAMĚSTNAVATELE NA PENZIJNÍ A ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ ZAMĚSTNANCE	302
10.10	VZDĚLÁVÁNÍ ZAMĚSTNANCŮ	302
10.11	PŘÍSPĚVKY HRAZENÉ ZA ZAMĚSTNANCE	303
10.12	ZAJIŠTĚNÍ ODVOZU ZAMĚSTNANCŮ DO A ZE ZAMĚSTNÁNÍ	303
10.13	PŘÍSPĚVKY NA KULTURU, SPORT, REKREACI APOD.	304
10.14	PLNĚNÍ PRO ZAMĚSTNANCE A DPH	304
10.14.1	Pořízení dlouhodobého majetku, který je zaměstnanci využíván nebo bezúplatně převeden k soukromým účelům	305
10.14.2	Pořízení jiného než dlouhodobého majetku, který je zaměstnanci využíván nebo bezúplatně převeden k soukromým účelům	306
10.14.3	Pořízení služby, kterou zaměstnanec využívá k soukromým účelům	306
11.	ZÁLOHY NA DAŇ Z PŘÍJMŮ	311
11.1	ZÁLOHA NA DAŇ	311
11.2	ZDAŇOVACÍ OBDOBÍ	312
11.3	OBDOBÍ, ZA KTERÉ SE PODÁVÁ DAŇOVÉ PŘÍZNÁNÍ, KTERÉ NENÍ ZDAŇOVACÍM OBDOBÍM	313
11.4	ZÁLOHOVÉ OBDOBÍ	313
11.5	VÝŠE ZÁLOH A JEJICH PERIODICITA	314
11.6	ZAOKROUHLOVÁNÍ	315
11.7	SNÍŽENÍ ZÁLOH NA ŽÁDOST POPLATNÍKA	316
11.8	ZÁLOHY NA DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB	317
11.9	ZÁLOHY NA DAŇ Z PŘÍJMŮ PRÁVNICKÝCH OSOB	319
Příloha č. 1	Účtování nákladů a výnosů na syntetické účty – základní členění z pohledu ZDP	323
Příloha č. 2	Přepočty cizí měny u DPH	331
Příloha č. 3	Seznam zkratk použitých v publikaci	333
Příloha č. 4	Zaokrouhlování v daňových a souvisejících předpisech	334
Příloha č. 5	Seznam účtů pro potřeby publikace	337